

Tegevusaruanne

Eesti Liikumispuudega Inimeste Liidu tegevuse eesmärgiks on Eesti liikumispuudega inimeste inim-, kodaniku-, sotsiaalsete ning majanduslike õiguste kaitsmine ja oma liikmete ja liikmeskonna huvide eest seismine. Tegevusprogrammi aluseks on liikumispuudega inimeste inimõigused, inimväärikus, teistsuguse aktsepteerimine. Liidu missiooniks on olla liikumispuudega inimeste ja nende ühenduste eestkõnelejaks, et aidata kujundada võrdsete võimalustega ühiskonda kõigile. Liitu kuulub 26 organisatsiooni enam kui 2500 liikmega.

2009.a prioriteetideks kujunesid ligipääsetavuse küsimused (s.h. veebiportaalis www.liikumisvabadus.inva.info.ee liikumisvabaduse kaardistamise projekti jätkamine), töö noortega, võrgustikusisene infovahetus, avalikkuse teavitamine liikumispuudega inimeste tegevusest ja probleemidest, osalemine heategevusprojektides, mainekujundus.

2009.a tegevuste läbiviimisele avaldas mõju majanduslangus ja selle tõttu tehtud rahastamiskärped. Kavandatu elluviimiseks kirjutati erinevatele rahastajatele rohkesti taotlusi projektide finantseerimiseks. Rahastamist leidsid mitmed liikumisvabaduse kaardistamise projektid: sõlmiti koostööleping Tallinna Ettevõtlusametiga Pirital asuvate turismimarsruutide kaardistamiseks, Tallinna LV rahastas Tallinna üldhariduskoolide ja Tallinna noorte huvikeskuste kaardistamist. Tartu Ülikooli tellis ülikooli haldusalas olevate hoonete kaardistamise ja hindamise. Tänu HMN toetusele sai kevadel teoks ELILi ja Soome Invalidiliitto ühisseminar *Seljaaju vigastusega inimeste aktiivse elu võimalikkusest*. SA Dharma rahastas liikumispuudega laste suvelaagrit Tõrvaaugul, Tallinna LV toetas liikumispuudega noorte sügislaagri korraldamist Roosta puhkekülas. EPI Fondi täiendav toetus võimaldas korraldada vähekindlustatud peredest pärit liikumispuudega lastele jõulupeo. ELIL kandideeris edukalt Swedbanki annetuskeskonnas osalemiseks. Annetuskeskonnast saadud annetustega finantseeritakse liikumispuudega laste raviks ja rehabilitatsiooniks mõeldud kõnniroboti ostu Šveitsist. Eesti Rahvusringhääling rahaldas suvel sama projekti toetuseks kirjutatud taotluse sotsiaalreklaami näitamiseks ETVs.

Rahanappusel peatati infolehe väljaandmine. Põhiline infovahetus toimus veebilehe ja listi vahendusel. Infopäevi ja koolitusi püüti korraldada ka muude ürituste raames, et kokku hoida transpordikuluseid. Nii kutsuti Käsmu suvelaagri vestlusringi sotsiaalminister H. Pevkur ja Riigikogu sotsiaalkomisjoni liige T. Kõiv, kes andsid ülevaate aktuaalsest sotsiaalvaldkonnas ja vastasid rohketele küsimustele. ELILi 20.aastapäeva puhul toimu *Suur ajalootund*, kus vaeti saavutusi kahekümne aasta jooksul ja seati sihte edaspidiseks. Veebis on lugemiseks juubeliks koostatud mälestusteraamat ELIL 20, mis sponsorite toel jõuab 2010.a ka kaante vahele.

Sel aastal koostas liit koolitusprogrammi, kus liikumispuudega inimesed ise räägivad oma kogemustele toetudes sellest, kuidas peaks abistama liikumisabivahendeid kasutavaid inimesi. Koolitus viidi läbi SA Tallinn 2011 vabatahtlikele, kellega kujuneb pikaajaline koostöö. Programmi tutvustati ülikoolidele, Primus programmi koordinaatoritele, Tallinna LV töötajatele, kes kõik pidasid koolitust oluliseks inimestele, kel on praktilisi kokkupuuteid liikumispuudega inimestega.

Oluliseks saavutuseks tuleb pidada seda, et vaatamata pingelisele eelarvele tuldi toime tegevusplaanis ette nähtud tegevustega. Varasemast enam läks selleks vaja koostööpartnerite ja sponsorite abi.

Toimusid järgmised regulaarsed ja traditsioonilised tegevused/üritused:

Veebileht www.elil.ee 2009. a külastati lehte rohkem kui 400 000 korral. Veebilehte modereerib Meelis Luks, seda täiendatakse ja kaasajastatakse pidevalt – täienes lingikogu, videoteek ja fotoalbum, lisandusid rubriigid infofoorumis jne.

Tänuüritus AASTA TEGU 2008. 12. veebruaril 2009 toimus Riigikogu Valges saalis kaheksandat aastat järjest traditsiooniline ELILi tänuüritus, kus tunnustati ja tänati 18 heategijat meenega toetuse ja abi eest 2008.aastal. Tervitasid RK esimees E. Ergma, pr E. Ilves, sotsiaalminister M. Maripuu, õiguskantsler I. Teder, ette loeti peaminister A. Ansipi tervitus. Sõna võtsid liikumispuudega inimesed – eesmärgiks oli avalikkusele tutvustada ja rääkida tänase päeva väljakutsetest, puuetega inimeste võimalustest õppida, töötada, tunda end ühiskonnas võrdväärseks jms. puudega inimeste endi silme läbi.

Käsmu koolitus- ja puhkelaager 16.-18.06.2009. Perelaager oli 3-päevaline, tiheda programmiga, osa võttis koos külaliste, esinejate, vabatahtlike ja episoodiliste külastajatega üle 200 inimese. Laagri avas maavanem Urmas Tamm. Toimusid mõttetalgud, kontserdid, isetegevus, kaks bussiekskursiooni, sportlik- ja huvi tegevus, tantsuõhtud, avatud oli kultuurituba. Eelarve kujunes väga pingeliseks, laagrit toetasid paljud firmad ja ettevõtted oma toodangu ja toodetega.

Liikumispuudega laste laager „Julge elada“ 23.-26.07.2008 Tõrvaaugul. Rahastas SA Dharma, transpordiga toetas Tallinna LV. Eesmärgiks seati liikumispuudega laste ja noorte rehabilitatsioon erinevate (sportlike) tegevuste kaudu. Esimest korda lisandusid vibutrenn ja sportpüssist täpsuslaskmine. Moto ”Julge elada!” peegeldab tahtmist elus hakkama saada ning tegelda erinevate harrastustega. Kaasatud olid mitte-eestlastest liikumispuudega lapsed koos vanematega.

Mihkel Aitsami 80.juubeli pidulik tähistamine 09.10.2009 Tallinna puuetega inimeste tegevuskeskuses. Invaliikumise *grand old mani* tervitasid sotsiaalminister, Tallinna abilinnapea, puuetega inimeste ja teiste organisatsioonide esindajad, endised töö- ja võitluskaaslased invaliikumise algusaegadest. Üritusest tehtud video on liidu veebi videoteegis.

Liikumispuudega noorte sügislaager Roosta puhkekülas 26.-29.10.2009 Laagrist võtsid osa liikumispuudega noored vanuses 15-22 aastat koos abistajatega, kes olid põhiliselt põhikooli õpilased ja tudengid. Seetõttu korraldati laager koolivaheajal. Eesmärgiks oli tutvustada ja kaasata noori ELILi tegevustesse, pakkuda sportlikku ja huvitegevust, propageerida õppimist – tudengid tutvustasid edasiõppimise võimalusi kõrgkoolides. Külas käisid lauljad Jaagup Kreem, Erich Krieger, kunstnik Valli Lember-Bogatkina. Õhtud sisustasid noored ise.

ELILi 20.aastapäeva pidulik tähistamine 21.11.2009 Päev oli jaotatud kahte ossa: hommikupoolik Tallinna puuetega inimeste tegevuskeskuses, kus toimus *suur ajalootund* (meenutused, viktoriin, näitus läbikäidud 20 aastast, mälestusteraamatu veebiversiooni tutvustus, filmide vaatamine). Arutelu ülesannetest ja sihtidest edaspidiseks. Peale lõunat toimus pidulik aktus Nordic Hotel Forumis, kus tervitasid EV President T-H Ilves, ministriumide ja organisatsioonide esindajad. Liidu aktiivsete liikmete meelespidamine tänukirjaga.

Infoportaali liikumisvabadus.invainfo.ee arendamine. Projekt, mida viiakse läbi koostöös kohalike ühingutega, alustas tööd 2005.a. Projekti raames loodi infoportaalile veebikaart, mis võimaldab kogutud andmeid esitada interaktiivsel kujul. Kõik projektid lõpetatakse infopäevaga laiale asjastuhvitatute ringile, mis annab suurepärase võimaluse selgitada liikumistakistustega inimeste probleeme, pakkuda ja kavandada koostööd.

Tugiisiku teenuse koordineerimine kõrgkoolis õppivatele liikumis- ja nägemis-puudega üliõpilastele. 2009/2010 tugiteenuste saajate nimekirjas on 28 tudengit, neist 15 liikumis- ja 13 nägemispuudega. Toimus tihe koostöö PRIMUS programmiga, kes võtab lisaks HTMile üle tugiteenuste osutamise finantseerimise 2010.aastast.

Kanal 2 saade Tantsud Tähtedega. Kolm aastat järjest (2006, 2007, 2008) on ELIL olnud heategevusliku saatesarja, mille sihtgrupiks on liikumispuudega lapsed, heategevuspartner. Peredega suhtleb ja annetuste jagamist koordineerib ELIL, tööd jätkub veel ka 2010. aastaks, mil saavad viimased toetusrahad jaotatud.

Heategevuskross Tanel Leok & sõbrad 11.10.2009

Heategevuskrossi ja oksjoniga koguti õnnetuses liikumispuude saanud laste (vanuses kuni 14 aastat) toetuseks 180 000 kr. ELILi korraldas teavituskampaania KOVide ja rehabilitatsiooniasutuste kaudu sihtgruppi kuuluvate laste perede leidmiseks ja informeerimiseks. Sümbolne tšekk, millest sai toetust 10 last, anti üle 27.10.09 hotell Olümpias toimunud pressikonverentsil.

Projekt Aitame liikumispuudega lapsi kõndima (märgusõna Elisabet) Eesmärgiks on koguda annetustega raha ja tuua Eestisse liikumispuudega laste raviks kõnnirobot Locomot Šveitsi firmast Hacoma. 25.01.09 toimus Tallinna Lastehaiglas pressikonverents, kus avalikustati, et hangitav kõnnirobot paigutatakse TLHsse ja võetakse kasutusele sealse ravi- ja rehabilitatsioonisüsteemi kaudu. Avalikustati fakt, et LH Toetusfond panustab kõnniroboti ostu miljoni. Pressikonverentsil võtsid sõna toetusfondi patroon E. Ilves, Haigekassa juhatuse esimees H. Danilov, SoMi asekancler I. Normet, ELILi president A. Leemets, dr Sander Tallinna Lastehaiglast ja Toetusfondi juhataja I. Kramer. Kanal2 saates *Selgeltnägijate tuleproov* jäi võitjad välja selgitamata. Saate auhinnaraha 100 000 kr otsustati annetada liikumispuudega lastele, et toetada liikumispuudega lastele mõeldud kõnniroboti ostu. Ülevaate projektist asub liidu veebilehel www.elisabet.elil.ee 31.12.09 seisuga oli kogutud annetusi kõnniroboti ostuks ligi 2 356 000 krooni.

Koostöö Alexela Oil ja Mustakivi Auto ASiga. Kaks liikumispuudega inimest jätkavad tööd Alexela kõnekeskuse dispetšerina ja üks liikumispuudega inimene sai Mustakivi Autos tööd operaatorteenuse osutajana.

Liikumisvabaduse küsimused: endiselt testisid liidu eksperdid uusehitiste ja renoveeritud ehitiste ligipääsetavust, andsid sellele hinnangu ja vajadusel nõustasid kitsaskohtade likvideerimiseks. Tehti kirjalikke järelepärimisi ja vajadusel avalikustati rikkumised meedias. 2009.a oli Eesti Liikumispuudega Inimeste Liidule tegevusrohke. Liidul on alates 2009.a. jaanuarist kaks tegevtootajat, see võimaldas tegelda eraldi noortega, et kasvatada organisatsioonile järelkasvu. Liit peab suurimaks nõrkuseks liikmeskonna pidevat vähenemist, sest nii võib ohtu sattuda legitiimsus e liikumispuudega inimeste esindamisõigus. Juhatus on välja töötamas 2010.aastaks liikmevärbamisprogrammi. Teine suur puudus oli Foorumi vähene aktiivsus. Foorumi raames tuleb hakata taas aktiivsemalt tegelema puudega inimesi puudutavate probleemide tõstatamise ja lahenduste leidmisega ning vastavate ettepanekute tegemisega. Kordaminekuks võib pidada Tervishoiu ja Sotsiaaltöö Kutsenõukogule mais esitatud ettepanekut abivahendi tehniku kutsestandardi koostamiseks. Ettepanek sündis koostöös Eesti Füsioterapeutide Liidu ja Tallinna Tervishoiu Kõrgkooliga. Kutsenõukogu toetas ettepanekut, moodustati töögrupp ja standardi väljatöötamine on tööplaanis.

Tegevjuhi juhatuse poolt kinnitatud töötasu oli 2009.a 7000 krooni kuus.

10.01.2010

Auli Lööke, Eesti Liikumispuudega Inimeste Liidu tegevjuht